

Міжнародна конференція

Множинність виходів з війни:
Досвід міст Східного Фронту,
1917–1923 рр.

Центр міської історії, Львів,
28–29 серпня 2018 р.

Міжнародна конференція «Множинність виходів з війни: досвід міст Східного фронту» – це другий із заходів, присвячених вивченню міського досвіду Великої війни на теренах, якими пролягав Східний фронт – від Балтики до Кавказу. Перший захід – міжнародний семінар «Міський досвід Великої війни у Східній Європі» відбувся 23-25 червня 2016 року у Центрі міської історії у Львові. Метою нашої конференції є сфокусуватися на періоді завершення Великої війни, який на Східному фронті супроводжувався революціями, творенням національних держав, громадянськими війнами та збройними конфліктами за спірні території. Хронологічно він охоплює 1917-1923 роки – від Лютневої революції в Російській імперії до остаточного визначення кордонів у повоєнній Східній Європі. Відтак ця доба стала періодом трансформації, коли нові політичні практики запроваджувалися в умовах загальної соціальної та економічної нестабільності, насилля і безкарності, демобілізації та нової мобілізації. Водночас ці роки можна вважати часом апробації практик, що згодом стануть панівними у тоталітарних державах СРСР і Третього Райху – контролю людей через запровадження карток та іншування суспільства за етнічною/класовою/політичною ознаками.

Вивчаючи ці процеси у всій їхній багатовимірності і складності, ми виходимо з того, що вони були безвідривними від самого контексту війни. Відтак ми пропонуємо розглядати їх уникаючи поділу на періоди Першої світової війни та Революції. Для кращого осмислення матеріалу і виявлення особливостей у межах регіону, ми обираємо міста як предмет дослідницької уваги. Транснаціональна порівняльна перспектива міст дасть змогу краще зрозуміти процес «виходів» з війни різних міст, що досвідчили крах Російської, Австро-Угорської, Німецької імперій та процес творення національних держав. Порівняльний метод у дослідженні міст дасть змогу краще зрозуміти спільний досвід Першої світової війни та особливості її завершення на Східному фронті, не уникаючи, однак, аналізу регіональних і національних особливостей. Мікрорівень міста дозволяє, з одного боку, краще осмислити зріз революційних та державотворчих перетворень, простежити, як відбувалося перетворення міст з центрів «домашнього фронту» на центри державного управління. З іншого боку, він дозволяє розглянути період найстрімкіших змін «знизу», врахувавши повсякденні історії та практики поведінки різних прошарків населення, набуті в умовах подальшого хаосу та руйнування, насильства та зіткнення культури війни та миру. Ми зацікавлені в обміні результатами досліджень між дослідниками, які вивчають міський досвід означеного трансформаційного періоду в рамках національного, транснаціонального, імперського і глобального підходів.

Фото:

1 – Перед міською радою у Лембергу/Львові/Львові, листопад 1918 р.

2 – Мирні мешканці переходять через українські барикади на вул. Сикстуській (сьогодні – вул. Дорошенка) у Львові, під час короткого перемир'я. Неподалік знаходиться головний поштамт.

Фото з колекції Степана Гайдучка, архіву родини Крип'якевич // Міський медіаархів

2

ПРОГРАМА КОНФЕРЕНЦІЇ

28 серпня

9:30
10:00

Реєстрація
Вітальне слово

10:30 – 12:00

Панель 1:
“(Ре)презентації війни і революції у пресі і приватних текстах ”

Модератор

Сергій Єкельчик
(Університет Вікторії, Канада)

Іван Басенко
(Національний університет «Києво-Могилянська Академія», Київ, Україна)

“Українське і російське ставлення щодо виходу з Великої війни: на прикладі матеріалів київської щоденної преси (листопад 1917 р. – березень 1918 р.)”

Мар’яна Байдак (Львівський національний університет ім. І. Франка, Україна)

“Образи галицьких міст і містечок у жіночих особистих текстах ”

Анна Ісаєва
(Національний університет «Києво-Могилянська Академія», Київ, Україна)

“(Не)присутні: представлення жінок у війні у київській пресі ”

Дискутант

Гвідо Гаусманн
(Університет Регенсбурга, Німеччина)

12:30 – 14:00

Панель 2:
“Трансформація влади: спектакль, компроміс чи конфлікт?”

Модератор

Гвідо Гаусманн (Університет Регенсбурга, Німеччина)

Сергій Єкельчик (Університет Вікторії, Канада)

“Як повісили підвішеного прем’єр-міністра: демонтаж пам’ятника Столипіну в Києві як міський революційний спектакль”

Пйотр Шланта
(Варшавський університет, Польща; редактор Міжнародної енциклопедії Першої світової війни)

“Роззброєння чи домовлена незалежність? Передача влади у Варшаві, жовтень-листопад 1918 р.”

Крістоф Мік (Університет Ворвіка, Великобританія)

“Шкода від націоналізму потужна і сильна!” Спроби зупинити перехід від війни до війни у Львові у листопаді 1918 р.”

Дискутант

Джошуа Сенборн (Коледж Лафайєт, США)

15:00 – 16:30

Панель 3: “Насильство у місті: досвід і сприйняття”

Модератор

Оксана Дудко (Центр міської історії / Університет Торонто)

Джессі Кауффман
(Університет східного Мічигану, США)

“Від Великої війни до центральноєвропейської громадянської війни: Варшава і Львів, 1914–1921 рр.”

Місце проведення:
Центр міської історії
вул. Богомольця, 6 | Львів

4		Ягода Вежейська (Варшавський університет, Інститут польської літератури, Польща) “Руйнування єврейської ідеї Галичини”	
		Олена Бетлій (Центр міської історії / Націоанльний університет “Киево-Могилянська академія”, Україна) “Коли розпався домашній фронт: революція з перспективи Києва ”	
		Дискутант	Гвідо Гаусманн (Університет Регенсбурга, Німеччина)
18:30 – 20:00		Публічна лекція: “Конфлікт, який не закінчився: Друга Перша світова війна, 1917–1923 рр.” Джей Вінтер (Єльський університет, США) Велика сесійна зала Львівської міської ради (пл. Ринок, 1)	
29 серпня	10:30 – 12:00	Модератор	Панель 4: “Структури міського життя: від врядування до культури” Олена Бетлій (Центр міської історії / НАУКМА, Україна) Каміль Шмеховські (Університет Лодзя, Польща) “Як керувати містом? Польські дискусії про міську політику під час Першої світової війни”

5		Ярослав Голубінов (Самарський державний медичний університет, Росія) “Спроби контролювати хаос: постачання продовольства як ключова проблема Російської революції у провінційних містах та містечках”	
		Оксана Дудко (Центр міської історії, Львів, Україна / Університет Торонто, Канада) “Театр на уламках імперії: приклад українського театру «Бесіда» (1908–1924)”	
		Дискутант	Сергій Єкельчик (Університет Вікторії, Канада)
12:30 – 14:00		Панель 5: “Місто в перехідному періоді: виклики, зміни та перспективи”	
		Модератор	Ірина Склокіна (Центр міської історії) Нахтігаль Райнгард (Університет Фрайбурга, Німеччина) “Харків як поворотна точка масової міграції та суспільного безладу на завершальному етапі Першої світової війни” Карстен Брюггеманн (Талліннський університет, Естонія) “Таллінн в часі революції і війни, 1917–1920 рр.” Тетяна Портнова (Дніпровський національний університет ім. Олеся Гончара, Україна) “Велика війна і революція 1917–1923 рр.: досвід Катеринослава”
		Дискутант	Джошуа Сенборн (Коледж Лафайет, США)

15:00 – 16:30	Panel 6: “Чиє місто? Неоднозначна спадщина, нові ідентичності і зміни сприйняття міста”
Модератор	Мар’яна Байдак (Львівський національний університет ім. І. Франка, Україна) Стефані Вайсманн (Університет Марії Кюрі-Склодовської, Люблін, Польща) “(Отруєне) повітря свободи і незалежності: “іноземні” елементи, які спотворювали міський простір Любліна” Мелінда Гарлов-Чортань (Центральноевропейський університет / Університет ELTE, Будапешт, Угорщина) “Будапешт: з напівцентру монархії до національної столиці з політикою реваншу. Аналіз змін в публічному мистецтві і міській структурі у Будапешті” Раса Чепайтене (Литовський інститут історії, Вільнюс, Литва) “Втрачений Вільнюс” у політичній та культурній уяві міжвоєнного литовського суспільства”
Дискутант	Крістоф Мік (Університет Ворвіка, Великобританія)

16:30 – 17:30	Презентація проекту «Львів Інтерактивний» (ЛІА) Проект цифрової історії «Lemberg/Lviv/Lwów: Місто на лінії” Тарас Назарук, Василь Расевич, Ольга Заречнюк, Оксана Дудко (українською мовою)
---------------	---

18:30 – 20:00	Круглий стіл: “Народження нового світу: міські досвіди у східній Європі після 1917 р.”
Учасники	Оксана Дудко (Центр міської історії / Університет Торонто) Джошуа Сенборн (Коледж Лафайєт, США) Сергій Єкельчик (Університет Вікторії, Канада) Джей Вінтер (Єльський університет, США)
Модератор	Олена Бетлій (Киево-Могилянська академія / Центр міської історії)

Оргкомітет

Олена Бетлій (НАУКМА, Київ / Центр міської історії, Львів)

Оксана Дудко (Центр міської історії, Львів / Університет Торонто)

Сергій Єкельчик (Університет Вікторії)

Організатори:

Центр міської історії (Львів, Україна);
Історичний факультет, Національний
університет ;

"Києво-Могилянська Академія" (Київ,
Україна);

Університет Вікторії (Вікторія, Канада)

Контакти

conferences@lvivcenter.org

Вебсайт www.lvivcenter.org/